Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 93 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 28-го КВІТНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, APRIL 28 1979 No. 93 VOL. LXXXVI.

ЕДВАРД МЕЗВІНСЬКИЙ ВІДВІДАВ УНСОЮЗ І РЕДАКЦІЮ „СВОБОДИ"

Під час відвідин Е. Мезвінського в редакції „Свободи": (сидять зліва) — мгр Б. Потапенко, ред. Л. Коленська, Е. Мезвінський, головний предсідник УНСоюзу д-р І. Флис; (стоять зліва) — редактори В. Левенець, Р. Сохан-Гадзевич, В. Тершаковець, З. Снилик, Е. Федоренко.

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Едвард Мезвінський, голова делегації ЗСА до Комісії прав людини при Об'єднаних Націях, відвідав у четвер, 26-го квітня, Головну Канцелярію УНСоюзу й редакцію „Свободи" та обмінявся думками з головними урядовцями та редакторами про питання оборони прав людини.

Е. Мезвінський недавно прибув до Ню Йорку, з Швайцарії, де відбулись наради Комісії прав людини при ОН. Як уже інформовано, Мезвінський кількакратно виступав на форумі цієї Комісії в обороні прав людини, вказуючи на окремі випадки порушення тих прав у Совєтському Союзі. Він гостро засуджував арешти членів Гельсінкських груп в СССР, в тому й українській.

Під час розмов у редакції „Свободи", Е. Мезвінський заторкнув ще такі питання, як: торгівля з СССР, договір про обмеження стратегічної нуклеарної зброї (САЛТ II), напрямні закордонної політики ЗСА у відношенні до СССР, Китаю та інших держав, Олімпійські ігрища в 1980 році тощо.

Е. Мезвінський прибув у товаристві мгра Бориса Потапенка, директора бюра СКВУ при ОН.

Чільні громадяни увійшли до Надзірної Ради Наукового Фонду УААУП

(мм-Кент, Огайо) (НФ УААУП). — Новий статут Наукового Фонду Українсько Американської Асоціяції Університетських Професорів передбачає Надзірну Раду Наукового Фонду, що складається із вісьмох членів-представників громади і п'ятьох членів Управи УААУП. Якраз укомплектовано Надзірну Раду Наукового Фонду і її членами стали: мгр І. Базарко, директор Канцелярії УККА в Ню Йорку і заступник голови Президії Секретаріяту СКВУ; І. Вислоцький, інженер і власник підприємства „Термопластік Енджінірінг Ко" біля Чікаго; Ю. Гончаренко, інженер і голова Т-ва Українських Інженерів Америки; д-р А. Жуковський, лікар і голова УККА в Детройті; В. Мазур президент Української Народної Помочі в Пітсбурзі; д-р М. Пап, професор університету Джон Керол і голова УААУП; О. Плешкевич, директор і голова Світової Ради Української Кооперації; д-р М. Степаненко професор університету Сентрел Мічіген; д-р П. Стерчо, професор Дрексел університету д-р І. Флис, головний предсідник Українського Народного Союзу; д-р Д. Штогрин, професор університету Іллиной-Урбана; П. Юзик сенатор Канади; д-р В. Янішевський, професор університету Торонто; директором Наукового Фонду є під сучасну пору д-р М. Мельник, професор університету Кент Стейту.

Надзірна Рада Наукового Фонду іменує (і, як треба, звільняє) директора НФ і встановляє наукову і фінансову політику НФ. Отже функції Надзірної Ради подібні до функцій надзірних рад, що управляють університетами і великими науковими інституціями Америки. Присутність таких чільних громадян в Надзірній Раді НФ уявляє собою вирішальний момент у співпраці між академічним і науковим світом. Ця співпраця може принести українській етнічній групі і українській національній справі великі користі, якщо українська громада перестане вагатись і вирішить збудувати свою власну сильну інституцію.

Нова Управа Т-ва Плекання Рідної Мови

Оттава (ОУПС). — Тут у приміщенні готелю „Талісман" відбулися 21 квітня 1979 р. тирічні загальні збори Товариства Плекання Рідної Мови, основаного в 1964 р. Після вшанування пам'яті недавно сполилих членів Управи: проф. К. Біди й проф. С. Погорілого, уступаючий голова проф. Яр. Рудницький подав звіт із діяльности ТПРМ в рр. 1976-79, в тому дані про відзначення Емського протесту в 1976, про видавання журналу „Слово на сторожі" й інші видання та про меморандуми у мовних справах прем'єрові Р. Левекові, прем'єр-міністрові П. Е. Трюдові, ректорові Монтреальського університету д-рові П. Лякостові в справі введення української мови в програму цього університету і ін. Після прочитання фінансового звіту, дискусії й уділення абсолюторії вибрано нову управу ТПРМ на рр. 1979-1982 в складі: голова — пані О. Войценко (Оттава), секретар-скарбник: Яр. Пінчук (Оттава), Ю. Терлецький (Торонто), заступник голови; члени Управи: О. Семенюк (Гамілтон), М. Орищук, Ю. Бучинський і І. Башук — усі у Вінніпегу. Крім цього доповнено склад „Комітету Етимологічного Словника" проф. Яр. Рудницького новими членами: д-р А. Бойцун і мгр Вол. Голмом.

ЗУСТРІЧ З НАДІЄЮ СВІТЛИЧНОЮ В ІРВІНГТОНІ

Ірвінгтон, Н. Дж. — Заходами 86-го відділу Союзу Українок Америки тут в п'ятницю, 18-го травня ц. р., о год. 7:30 вечора в Українському Народному Домі при 140 Проспект евеню відбудеться зустріч з Надією Світличною.

ЗСА і СССР продовжують переговорювати щодо заборони зброї в космосі

Відень, Австрія. — Минулого понеділка, 23-го квітня, тут відновилися переговори між делегаціями ЗСА і Совєтського Союзу в справі заборони будь-якої зброї в космічних просторах, зокрема вживання ракет, які збивали б чи винищували б розвідувальні та комунікаційні сателіти.

Перша сесія переговорів у тій справі відбулася в Гельсінках, Фінляндія, в червні минулого року, а друга сесія проходила два місяці тому в Берні, Швайцарія. Віденські наради — це третя сесія, яка правдоподібно триватиме чотири або п'ять тижнів.

Американські спеціялісти твердять, що Совєтський Союз вже випродукував ракету, яка спроможна збивати космічні сателіти, а натомість ЗСА такої зброї ще не мають, а могли б розбудувати її щойно в 1980-му році.

Метою нарад є спершу заборонити вживання будь-якої зброї в космічних просторах, а відтак навіть заборонити продукцію такої зброї.

Американські фармери зобов'язуються зменшити продукцію зерна

Вашінгтон. - Департамент сільського господарства інформує, що американські фармери зобов'язалися цього року не засівати 11,2 мільйона акрів ріллі, щоб в такий спосіб зменшити кількість пшениці та різних кормів для худоби, бо впродовж останніх кількох років урожай цих родів зерна був надмірний. Це спричинювало зменшення цін на ті сільсько - господарські продукти, а також були випадки, що фармери цілком не могли продати зерна, ні в Америці, ані за кордоном.

Існує можливість, що до кінця квітня навіть більше фармерів приєднається до цієї кампанії, тобто зменшити продукцію зерна, бо реченець на зголошення властне є понеділок 30-го квітня.

Покищо 6,05 мільйона акрів, на яких раніше вирощувано пшеницю, не будуть вживані. Решта незасіяних акрів — це рілля, де ще минулого року вирощувано кукурудзу та різні роди кормів для худоби.

В Пекіні знову появляються стінні плякати з критикою уряду

Пекін. — Пресові агентства інформують, що в Пекіні й інших містах Китайської Народної Республики знову появились, тим разом нелегальні, стінні плякати з критикою урядових проєктів і домаганням поширення людських прав. Плякати являються нібито безпосередньою відповіддю місцевим урядам і центральному урядові в Пекіні, які в половині березня наказали зняти усі плякати з критикою уряду і партії та заборонили всякі демонстрації, метою яких було домагатися збільшення прав людини і поширення загальних демократичних свобід. На одному з плякатів в Шангаї написано: „Де є демократія?", а внизу вписано усі „злодіяння" місцевих керівників і поліції, які не допускають до свобідного розвитку культурного, мистецького, студентського й іншого життя, не говорячи про політичні зміни, на які очікують багато китайців. Інші плякати закликають населення, особливо тих осіб, які невдоволені політикою уряду і не піддержують системи утисків, прийти на демонстрацію і голосно запротестувати проти шикан поліційних чинників і партійних керівників.

Досі не було ще намагань зі сторони уряду силою здирати плякати чи розганяти зацікавлених „читачів". Уживано також обережні заходи у поборюванні демонстративних виступів у публічних місцях, щоб не викликати невдоволення серед населення. Так принаймні думають багато західних дипломатів і кореспондентів. Урядове здирання плякатів відбувається переважно вночі, без участи свідків. Шанхайські керівники, як виглядає, поводять ся більш спокійно, не зважа-

(Закінчення на стор. 4)

Українська Ліга проти знеславлення розпочала нові акції

В часі зустрічі представників Ліги в УНС і „Свободі". Сидять (зліва) ред. Є. Федоренко, головний касир УНС мгр Уляна Дячук, пані Славка Стефанишин, головний предсідник УНС д-р І. Флис, голова Ліги Дзвінка Швед і ред. В. Левенець.

Джерзі Сіті, Н.Дж. (в.л.). — З метою поінформувати українську широку громаду про нові акції Української Ліги Проти Знеславлення у Філядельфії, Головну Канцелярію Українського Народного Союзу і редакцію „Свободи" відвідали дві активістки цієї Ліги, а саме: голова Дзвінка Швед і референт публікацій Славка Стефанишин. У розмові з головними урядовцями УНС і редакторами „Свободи" згадані представники розповіли не тільки про свою щоденну працю і проблеми, які вони мусять розв'язувати кожночасно, але також про свої пляни на майбутнє. Очевидно, Ліга сама не встигає полагоджувати всі справи, тому в останньому часі була покликана до життя допоміжна організація для поглиблення справ шкільних, тісно пов'язаних з програмою навчання в початкових і середніх школах та включення у це навчання предметів про Україну і українців. Цю групу т.зв. „Tesk Force", очолює д-р Андрій Шуль і до неї приєдналося багато членів Української Ліги Проти Знеславлення, яка також тимчасово допомагає цій групі фінансово,

(Закінчення на стор. 4)

Хомейні обіцяє поступову ліквідацію Революційних Комітетів

Теґеран. — Минулої середи, 25-го квітня, речник Революційних Комітетів, які находяться під безпосередньою контролею мусулманського провідника Аятолли Хомейні, повідомив, що ті Комітети будуть „поступово ліквідуватися", а деякі їхні члени переходитимуть у ряди урядової міліції.

Аятоллах Рухоллах Хомейні

Ця заява наступила день після публічного виступу прем'єр-міністра Мегді Базаргана, який знову гостро натаврував згадані Комітети за те, що переводять закриті судові розправи над колишніми військовиками та урядовцями за влади шаха Мохаммеда Різи Пагляві, а відтак розстрілюють їх. Базарган заявив, що Комітети — це фактично другий уряд Ірану, які „спричинюють та встановлюють закон кривавої помсти". Прем'єр закликав провідників Комітетів, як і самого Аятоллу Хомейні покінчити із ненормальним станом існування „двох урядів в Ірані".

День після виступу Базаргана провідники Комітетів повідомили про плян поступової ліквідації їх, передаючи їхні повновласті в руки урядової міліції та інших урядових установ.

Спостерігачі вважають, що це є великою перемогою прем'єра Базаргана, який кількакратно погрожував, що зрезиґнує, якщо діяльність Революційних Комітетів, які досі розстріляли понад 150 осіб, не буде припинена. Однак, ще не відомо, коли Революційні Комітети остаточно перестануть існувати і коли вся влада дійсно перейде в руки уряду.

Того самого дня повідомлено, що новий міністер закордонних справ Ібрагім Язді зрезиґнував з свого попереднього посту, тобто заступника прем'єра для революційних справ. На пості заступника прем'єра Язді мав великий вплив на діяльність Революційних Комітетів. Як відомо, попередній міністер закордонних справ Карім Санджабі зрезиґнував 16-го квітня на знак протесту проти діяльности Революційних Комітетів.

Брежнєва знову обрано на голову Президії Верховної Ради СССР

Москва. — Леоніда І. Брежнєва, генерального секретаря ЦК КПСС, поновно обрано на голову Президії Верховної Ради СССР через аклямації і п'ятикратне вставання з місць 1,500 депутатів обидвох палат совєтського „лялькового „парляменту". Брежнєв, який крім постів генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР займає цілий ряд інших високих становищ в Совєтському Союзі, відразу ж наіменував 75-річного Алексія Косигіна головою Ради Міністрів. Уся церемонія виборів Брежнєва і цілої Президії тривала не цілих 35 хвилин.

Вибори в совєтському „парляменті", як відомо, відбуваються без жадних дебат над програмою уряду. Цілком протилежно тому, що практикується в західних демократичних країнах, а самі вибори проходять без жадного голосу спротиву. Листу кабінету Косигін мав запропонувати Верховній раді для „затвердження" в четвер, 19-го квітня ц. р. Очевидно, західні спостерігачі і дипломати не передбачають жадних основних змін у совєтській партійній ієрархії, не дивлячись на погане здоров'я Брежнєва і похилого віку всіх інших членів совєтського керівництва.

Президія Верховної Ради СССР є виконуючим тілом між сесіями Верховної Ради, яка діє під номінальним керівництвом Леоніда Брежнєва, а фактичним керівником являється Василій Кузнєцов, перший заступник голови Президії. На передодні сесії Верховної Ради СССР, відбулись наради Політбюра, найвищого імперського тіла і Центрального Комітету Компартії, на якому ухвалювали всякі номінації, заки їх представляють Верховній Раді і депутатам до затвердження.

Шеф ідеології в Політбюро Міхаїл А. Суслов, виступаючи з короткою промовою на передодні „виборів" Брежнєва на „президента" заявляв, що від часу зміни у Верховній Раді і „введення Леоніда І. Брежнєва до Президії, праця Верховної Ради стала новартісною". Як відомо, ця зміна сталася в 1977 році, коли то було усунено зі становища голови Президії Ніколая В. Подгорного, якого в цьому році навіть не включено до Верховної Ради.

Брежнєв двократно підходив до мікрофонів за президією, говорив дуже помалу з певними труднощами, обслуга пробувала асистувати йому при виході, але він відмовлявся від допомоги, однак навіть на телебаченні було помітно, що він має труднощі стояти.

Про хворобу Брежнєва писали газети вже раніше. З причини „інфлюенції" була відкладена подорож президента Франції Валері Жіскара д'Естена до СССР, перенесена тепер на 26-го квітня ц. р. Минулого тижня Брежнєв появився в Москві і взяв участь у спортових світових змаганнях гаківи.

Промову Брежнєва на Верховній Раді, яка тривала рекордово коротко, бо тільки 16 хвилин, кількакратно перерывали депутати бурхливими оплесками і вставанням з місць, помимо того, що вона була суха і присвячена майже виключно економічним проблемам.

Загально вважають, що після зустрічі з президентом Франції, Брежнєв зустрінеться з президентом З'єднаних Стейтів Америки Джіммі Картером для підписання нового договору САЛТ II, може навіть не у Вашінгтоні і не в Москві, а в невтральній Швайцарії.

КІССІНДЖЕР ЗУСТРІЧАВСЯ З СІҐАНУКОМ У ПЕКІНІ

Пекін. — Колишній державний секретар ЗСА Генрі Кіссінджер відбув тут у середу, 25-го квітня, довші наради з камбоджійським принцом Нородомом Сіґануком, який перебуває в Пекіні від часу інвазії В'єтнаму на Камбоджу.

Повідомляючи про зустріч, китайські пресові агенства підкреслили, що Кіссінджер і його дружина перебувають в Пекіні на приватних відвідинах. Агентства не подали подробиць про хід розмов поміж Кіссінджером і Сіґануком.

О. ЛУК'ЯНЕНКО РОЗКРИВАЄ ФАЛЬСИФІКАЦІЇ ПРОКУРОРА НА ПРОЦЕСІ ЙОГО БРАТА. БАТЬКИ ПРОСЯТЬ, ЩОБ ЗВІЛЬНИТИ СИНА

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Передаємо повний текст заяви брата Левка Лук'яненка, Олександра, до Верховного суду УССР. Заява кидає чимало світла на умови, в яких судили Лук'яненка. Друкуємо теж винятки з відкритого листа батьків Лук'яненка до Брежнєва.

„До Верховного суду УРСР.

20-го липня в місті Городня Чернігівської области відбувся суд над моїм братом Левком Григоровичем Лук'яненком. Суд засудив його за статтею 62 ч.II на 10 років таборів особливого режиму і на 5 років заслання — надмірно нелюдська жорстокість! Після таборів і тюрем, не дали людині побути на волі й два роки. На першому суді брата, де я був як свідок, його засудили до розстрілу. Не ясно мені було чому такий жорстокий присуд і за що? Та ж для такого присуду потрібно щоб 100% свідчень були проти нього. А я ж пригадую свої свідчення. А це неможливо, щоб тільки я свідчив у користь брата, а всі інші проти нього. Але коли б навіть тільки мої свідчення враховувалися, то не можна було засудити до розстрілу — це ж означає, що свідчень не враховувалось.

На процесі 17-20 липня ц. р. я був присутній три дні. Чув свідчення деяких свідків. Вони говорили про нього виключно позитивно, характеризували його як розумну, чесну і порядну людину. Після заслухання свідків можна було цілком певно зробити висновок, що на лаві підсудних сидить чесна людина і, поки що, невідомо чим вона порушила законність.

Це питання — у чому полягає порушення закону? — тяготіло на протязі чотириденного суду. Люди сподівалися, що дістануть відповідь на це питання першого дня, другого, третього дня, але коли на четвер-

(Закінчення на стор. 3)

Пізня весна є причиною неуспіху посівів в СССР — каже ТАСС

Москва. — Совєтське пресове агентство ТАСС і газета „Ізвєстія", орган Верховної Ради СССР, поінформували, що запізнення з весняними посівами були спричинені атмосферичним забуренням, поганою сніжною погодою в місяцях лютому й березні і пізнім приходом весни в цьому році.

Совєтське Центральне Статистичне Управління опублікувало в „Ізвєстіях" звідомлення в якому сказано, що досі засіяно тільки 7,3 мільйони акрів землі, в порівнянні з 7,9 міл. акрів в минулому році. Треба пригадати при тому, що й в минулому році назване управління нарікало на погану погоду, зокрема морози, які навістили були велику частину Совєтського Союзу. В інформації говориться, що набагато менше охоплено площі у тих частинах СССР, які являються продуцентами збіжжя. Мова мабуть про Україну і европейську частину Російської СССР, але про це не говориться в інформації совєтського Центрального Статистичного Управління.

„Христос Воскрес" і писанка для Ген. Губернатора Канади

Оттава (ОУПС). — Українським великоднім привітом „Христос Воскрес" поздоровив Ген. Губернатора Едварда Шраєра в Великодню п'ятницю 20 квітня 1979 р. проф. Яр. Рудницький, вітаючи його особисто з назначенням у Державному Домі в Оттаві. Він був один із українців-учасників прийняття, яке ГГуб. Е. Шраєр дав на честь річної конвенції Канадської Федерації Громадянства (Канадіян Сітізеншіп Федерейшен) в Оттаві в днях 20-22 квітня ц.р. Крім нього в цьому прийнятті взяли участь з українців: д-р Г. Семенюк, пані Оксана Жила, Ірина Башук і Ольга Войценко. Українські жінки передали Е. Шраєрові й його дружині по великодній писанці, складаючи йому подяку й признання за „українську кутю", що він її з нагоди українського Різдва передав у Лондоні королівській Родині. В суботу 21 квітня на річному бенкеті Федерації проф. Рудницький мав головну доповідь в заступстві ГГубернатора, що з огляду на вибори в Канаді не міг взяти участь у цій конвенції. Тема доповіді проф. Рудницького була:

„Канадське горожанство, обнова канадської конституції й проблема багатокультурности". Шануючи добру „Шраєрівську традицію" ще з Манітоби, він почав свою доповідь чотирьма мовами: англійською, французькою, німецькою й українською.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ГЕН. П. ГРИГОРЕНКО ВИСТУПИТЬ У СТЕЙТОВОМУ КОЛЕДЖІ В КОННЕКТИКАТ

Ню Брітен, Конн. — Відомий борець за людські права в СССР, колишній в'язень совєтських концтаборів і психіятричних заведень, а тепер голова Української Гельсінкської групи за кордоном ген. Петро Григоренко виступить в понеділок, 30-го квітня ц. р., о год. 7:30 вечора в залі Ділорето Гол в Центральному Стейтовому коледжі Коннектикат з лекцією на тему:

„Боротьба за людські права в СССР". Лекцію спонсорує Український Студентський Клюб разом з іншими студентськими організаціями в цьому університеті.

„СТЕПОВИЙ ГІСТЬ" У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, Па. — Студія Мистецького Слова пані Лідії Крушельницької поставить в неділю, 6-го травня ц. р., о год. 4-ій по полудні в залі Ля Саль коледжу (Юніон театр), 20-та вулиця і Олней евеню, драму Бориса Грінченка на 5 дій з доби Хмельниччини „Степовий гість". Гостинно в ролі бандуриста виступить Роман Левицький. Постава — Лідія Крушельницька, хореографія — Ольга Ковальчук-Івасівка, оформлення і костюми — Марійка Шуст, світло — Юрко Гречило, інспектор сцени — Володимир Папуга, реквізит — Андрій Костів. Квитки можна набувати в крамницях „Космос", „Оріон" і при касі в день вистави. Виставу спонзорує „Український Клюб" при Ля Саль коледжі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАҐУЄ КОЛЕҐІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Левенець, Зенон Снилик, Василь Тершаковець і Євген Федоренко (тепер виконуючий обов'язки голови Колеґії).

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Москва і Пекін

Нещодавно світові засоби масової інформації подали до відома, що совєтський уряд формально звернувся до властей Китайської Народної Республіки в справі привернення нормальних і добросусідських відносин між цими двома комуністичними країнами.

Значить, Москва вирішила наладнати зв'язки з червоним Китаєм, з яким протягом останніх кільканадцяти років вела не тільки ідеологічну, але й збройну боротьбу.

Може бути багато причин, чому саме тепер кремлівські лідери вирішили встановити кращі відносини з червоним Китаєм. Можливо, що совєтські верховоди вважають, що хоча Денг Шіаопінг, — перший заступник прем'єра, а фактично найвпливовіший член китайського уряду, — часто говорить про „совєтський гегемонізм", то з ним легше можна дійти до порозуміння, ніж з колишнім, тепер вже покійним, китайським лідером Мао Тсе-тунгом, бо, на думку Кремлю, Денг „більш поміркований аніж Мао".

Проте, найважливішим спричинником рішення Москви наладнати відносини з Пекіном правдоподібно є те, що ЗСА і комуністичний Китай на початку цього року встановили нормальні дипломатичні та економічні зв'язки. Вашінгтон і Пекін вже кількакратно заявляли, що однією з їхніх цілей — це не допустити до совєтської гегемонії в світі, тобто протиставитися експансіоністичним плянам Совєтського Союзу. Побоюючись такої співпраці між ЗСА і Китайською Народною Республікою, Москва хоче нав'язати кращі взаємовідносини з Пекіном, щоб провадити дальше свою імперіялістичну політику на різних обширах, наприклад, в Африці, Азії чи Південній Америці.

Значить, Кремль хоче заграти свою власну „китайську карту", тобто відтягнути Китай від тісніших зв'язків із Заходом. Запевнивши собі кращі відносини з Пекіном, Москва могла б більше уваги присвячувати послабленню впливів ЗСА та інших членів Північно-Атлантійського Союзу (НАТО). Совєтський Союз міг би навіть перекинути до Европи ті численні дивізії, які тепер стоять на китайському кордоні, щоб в такий спосіб скріпити свою мілітарну силу проти держав НАТО.

Може бути, що Москва також побоялася, що встановлення нормальних зв'язків між ЗСА та Китаєм спричиниться до того, що американські та інші західні фірми почнуть більше торгувати з Китайською Народною Республікою, ніж із Совєтським Союзом. А Москві конечно потрібно американських продуктів, зокрема зерна і технології країн вільного світу. Крім того, Совєтський Союз хоче продавати якнайбільше своїх власних продуктів Америці та іншим країнам Заходу. Тому на користь Москві було б наладнати відносини з Китаєм, що в той самий час послабило б взаємовідносини Пекіну із Заходом, бо вільний світ тоді не прикладав би такої великої уваги своїй „китайській карті". Погіршення політичних зв'язків Заходу з Пекіном послабило б теж і торговельні зв'язки між країнами вільного світу та Китаєм.

Існує також можливість, що Москва занепокоєна національними рухами спротиву в самому Совєтському Союзі і в східньоевропейських сателітних державах, побоюючись, щоб ці рухи не перетворились у внутрішню революцію, як це передбачує Андрей Амальрик у своїй книжці „Чи проіснує Совєтський Союз до 1984-го року?". Кремлівські верховоди, бачучи постійний зріст цих національних рухів спротиву, правдоподібно хочуть полагодити непорозуміння з Пекіном, щоб позбутися небезпеки з азійської сторони.

Передвісником намагань Москви наладнати зв'язки з Пекіном правдоподібно було те, що Совєтський Союз майже нічого не зробив, щоб допомогти своєму союзникові В'єтнамові, коли на його територію недавно вступили китайські військові частини, хіба тільки те, що Москва тоді в своїй пресі таврувала „агресію Китаю" і вислала кілька кораблів до в'єтнамських портових міст „на показ". Виглядає, що Москва не хотіла дразнити Пекіну, бо вже тоді виготовляла пляни в справі можливого поліпшення відносин із Китаєм.

Петро Григоренко

МАТЕРІЯЛИ ДО НОВОГО ГОНОЛЮЛЮ

[3]

Господь не звільнив його від мук, але скріпив його дух. Не можна не схилитись перед духовою силою людини, яка, після того як, здавалось би капітулювала, на протязі 9 місяців — одна, тяжко хвора, вимучена страшним болем — веде боротьбу з величезною, невблаганою машиною терору. За що ж він бореться? Перш усього за те, щоб невтралізувати своє „покаяння". Від нього вимагають написати щонебудь для „розкриття" закордонних „наклепників", він рішуче відкидає це. Від нього вимагають розкрити всі свої зв'язки, особливо шляхи передачі матеріялів за кордон і одержання звідти. Снєгірьов від знущання розповідає напевно неправдоподібні події, в котрих немає осіб. І коли слідчий, підкреслюючи повне недовір'я до його розповідей, говорить: „Ну, Гелій Іванович, розповідайте". Той відповідає: „Ось і розповідаю. Вірте — ні — справа ваша". Закінчуючи оповідати про це, він пише: „Я нікого не продав і не зрадив. Як на духу. І все. І точка". І я вірю моєму другові. Він не міг ні продавати, ні зраджувати. Він міг тільки вмерти за інших. І він це зробив. Його дев'ятимісячна боротьба не обмежилась бездіяльним спротивом, одним лише терпінням. Він активно боровся з розчавлюючою машиною терору і наніс їй серйозні рани.

Напівсліпий, паралізований, долаючи пекельні безперервні болі, він записав і зумів передати на волю записки про те, що трапилось з ним за 15 місяців перебування у в'язничих і лікарських застінках. Тим самим він попередив світ про нову, страшну небезпеку, що нависла над людством — про перехід медицини на жандармську службу. Ось тільки декілька прикладів із записок Снєгірьова.

В січні, лютому і березні у Снєгірьова страшний біль в грудях і пояснині, біль, що не давав йому ні хвилини спочинку. Ні болезабиваючі препарати, ні снотворне не допомагають, він зовсім не спить. В березні віднімаються ноги, порушується „перестальтика" і вихід сечі, але його продовжують лікувати від „стенокардії". Слідчий і в'язничі лікарі, в один голос вимагають за поміщення до цивільної лікарні, „покаяння". 30 березня Снєгірьов підписує „покаяну" заяву і 31-го він уже в Жовтневій лікарні, в спеціяльній палаті, обладнаній підслухувувальними апаратами (апаратна в підвалі цієї лікарні). На сусідньому ліжку співробітник КҐБ, маскується під обстежуваного.

11-го квітня, не повідомляючи рідних, Гелія перевозять до інституту нейрохірургії, де йому наступного дня роблять операцію на хребті. Палата такого ж типу, як і в Жовтневій, обладнана такими методами, але розташована в надсекретному відділенні. Там його тримають до кінця квітня, ніразу не допустивши нікого з родичів і друзів. Дружину і друзів запевнили, що опух не злоякісний. Але Снєгірьов у записці, таємно переданій з інституту, пише: „Говорять про повторну операцію — гадаю, що ще не приховали всі кінці".

Повернули його в Жовтневу з Інституту 29-го квітня і відразу почались часті відвідини з КҐБ — вимагають відповіді на „галас" із закордону. Погрожують, що стане гірше, якщо не виконає їх „прохання". Він відмовився категорично. „Через декілька днів починаються постійні судороги. Біль збільшується. КҐБ приходить частіш". Снєгірьов припиняє приймати їжу і медикаменти. „Лікарі умовляють рідних Снєгірьова примусити його приймати ліки, але безнадійно. Судороги послаблюються, потім зникають". В липні Снєгірьов починає робити фізичну зарядку в ліжку, намагається сидіти, готуючись, до переїзду додому. В розмовах з друзями зауважує: „Вбивати не лікуванням — також вбивати".

Але додому не відпускають. Цього не бажає КҐБ. Лікарі ж, номінально повноправні, оскільки Снєгірьов з-під варти звільнений знаходять медичні обґрунтовування для заборони. Гелія не відпускають тому, що в домашніх умовах тяжко лікувати „пролежні". Тоді хворий припиняє користуватись лікарськими протипролежневими засобами. Стан покращав і лікарям доводиться погодитись на виписку. Призначується термін — 10 серпня. Але 7-го хворому стає значно гірше. І тут, вперше з'являється версія „рак", рак оперованого хребта - так стверджує лікар. В той же час заввіділом випадково стверджує залежність лікування від вказівок КҐБ. Прийнявши одного з друзів Снєгірьова за співробітника КҐБ, вона в розмові з ним говорить: „Ви ж знаєте, що ми робимо все, що вам потрібно. Без наших засобів все було б по іншому".

У вересні-жовтні КҐБ продовжує вимагати від Снєгірьова написати відповідь „західним наклепникам". Він категорично відмовляється. Його знову попереджають, що йому може стати гірше і незабаром роблять операцію по встановленню сталого катетра... без наркозу. В кінці жовтня Гелій в розмові з другом говорить: „Думаю будуть кінчати мене незабаром. Інших засобів впливу вже не залишилось". Але його починають шантажувати через родину. Звільнили з праці старшого сина, публікують в „Вечірнім Києві" статтю-фальшивку за підписом дружини. Гелій з болем говорить: „Вони й після смерти будуть мене шантажувати".

І нарешті, таємниця, яку Гелій не захотів відкрити навіть дружині. Починаючи з квітня, вона щоденно чергувала біля ліжка хворого. В листопаді вона повідомила друзям, що увісні Гелій неодноразово повторював — „січень...шприц...японський укол..."

Гелія Снєгірьова прикінчили за всіми правилами жандармської і медичної науки. Прикінчили і сліди замели. Але залишилось свідоцтво жертви. Писав він, знаючи, що приречений. Як людина глибоко віруюча, він підносить думку свою до Бога і брехати перед смертю не міг. Писав записки безумовно він. Його стиль — без сумніву. І читача веде, як в „Ненько, моя ненько!". Тільки факти. А з них само собою питання: Чому не було серйозного медичного огляду, чому операція робилась на хребті, а про рак передстатевої залози дізнались тільки після його смерти. Якщо рак був знайдений ще весною, то чому не повідомили про це дружину і не звільнили Снєгірьова, а навпаки охорону „звільненого" в квітні зробили ще сильнішою, чим вона була в ув'язненні. Чи не в той же час, в інституті нейрохірургії був також зроблений „шприц ... японський укол..." Багато ще питань можна задати, але поставимо такі питання: чому не була виконана воля померлого, поперше, про участь в патологоанатомічному розтині спеціяліста добре знайомого Гелію, і подруге, чому його, православного, не поховали за православним обрядом, а всупереч його волі спалили? Зі всіх цих питань напрошується сама собою тільки одна відповідь: хвороба була викликана штучно. Це ті ж „болгарські парасолі" — тільки на стаціонарі.

Гелій Іванович Снєгірьов не помер. Його вбили! І вбивці відомі. Головно — це та, жандармсько-КҐБістська система, котра, як раковий опух своїми метастазами охопила всі частини суспільного організму і тримає його в страсі. Безпосередні виконавці, люди подібні вбивцям болгарських політемігрантів, це кадрові КҐБісти — слідчий капітан Слобожанюк, полковник Туркін, підполковник Сапожніков. Це й лікарі Жовтневої лікарні і інституту нейрохірургії, котрі покищо нам невідомі, або

(Закінчення на стор. 3)

Василь Лев

ДЕСЯТИРІЧЧЯ З ДНЯ СМЕРТИ ПРОФ. Д-РА РОМАНА СМАЛЬ-СТОЦЬКОГО

Дня 27-го квітня ц. р. минає 10 років, коли в Вашінгтоні, Д. К. помер св. п. проф. д-р Роман Смаль-Стоцький. Вістка про це сколихнула душі й серця нашої спільноти в Америці, бо відійшов від нас навіки великий громадянин, дипломат, політик, учений, організатор науки. Людина хрустального характеру, невтомний і жертвенний працівник на громадському і науковому полі, опікун і промотор студіюючої молоді.

Роман Смаль-Стоцький народився 8-го січня 1893 р. в Чернівцях. Його батько, Степан, один із головних творців українського національного пробудження на Буковині, професор української мови й літератури в Чернівецькому університеті, учений небуденної міри. Він був для свого сина найкращим прикладом любови праці, любови науки, любови свого народу. Мати Романа, Емілія з Заревичів також брала активну участь у громадянському житті в Чернівцях, а час її головування в „Жіночій Громаді" називали золотим віком цієї установи.

Після закінчення гімназії в Чернівцях університетську освіту Р. Смаль-Стоцький здобував у Відні, слухаючи лекцій із славістики Вацлава Вондрака, Авґуста Лєскіна й Еріка Бернекера, лекцій порівняльного мовознавства Вільгельма Страйтберґа і викладів філософії Вільгельма Вундта та Освальда Кюльпе. Студії закінчив докторатом у Мюнхені в 1914 році.

Та Перша світова війна спрямувала д-ра Р. С.-Стоцького на шлях дипломатичної служби і політичної та громадянської діяльности, праці в таборах полонених російської армії, праці в посольстві УНР в Німеччині. Попри цю працю д-р Р. Смаль-Стоцький почав педагогічно-наукову працю вже в 1917 році, а це лекціями у високій школі дипломатичної служби Orientalische Akademie в Берліні, а в роках 1924-25 виступав із доповідями в King's College — London University, School of Economics, Pembroke College of Cambridge University.

Уже в 1923 році іменовано його надзвичайним, згодом і звичайним професором Українського Вільного Університету в Празі, де він тільки частинно працював, бо в 1925 році переїхав до Варшави, що була одним із центрів тодішнього українського еміґраційного життя, де від 1926 р. до 1939 р. працював як професор Варшавського університету, викладаючи мовознавство і при тому розвиваючи широку незвичайно живу наукову й громадянсько-політичну діяльність. Після Другої світової війни переїхав до ЗСА, де як професор славістики працював у Marquette University в Мілвокі, Віск. Перейшовши на емеритуру був професором Католицького Університету в Вашінгтоні і співосновником та директором Осередку Українських студій при Українській Католицькій Семінарії, там таки і на цьому посту пробув до кінця життя.

Проф. Роман Смаль-Стоцький — це не тип кабінетного вченого, зв'язаного тільки з університетською катедрою. Він — організатор наукового життя, наукових інституцій і товариств, організатор науково-видавничої діяльности. Він — співосновник Українського Наукового Інституту в Варшаві, його секретар і видавець понад 40 томів наукових праць із різних ділянок українознавства (1929-39). Він співучасник комісії для видання творів Тараса Шевченка при цьому ж Інституті, співосновник Мазепинської Академії в Варшаві, голова Мовознавчого Конгресу Поневолених Москвою народів у Варшаві (1936), співвидавець „Студій до української граматики" з проф. І. Огієнком (Митрополитом Іларіоном), видавець „Marquette Slavic Studies" і „Marquette University Slavic Institute Papers", голова Американсько-слов'янських наукових товариств у ЗСА. Він — дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка (від 1934 р.), голова НТШ в ЗСА (1952-1969), президент Головної Ради НТШ від 1955. На цих двох постах Р. Смаль-Стоцький пробув до кінця життя. Він причинився до поставлення пам'ятника Шевченкові в Вашінгтоні. Він частий свідок при переслуханнях в Конгресі ЗСА проти московського імперіялізму.

Про визначний вклад в українську науку говорять такі його праці, як:

„Значення українських прикметників". Варшава 1926, „Примітивний словотвір", Варшава 1929, „Українська мова в Совєтській Україні", Варшава 1936. Перевидано в 1969р. („Бібліотека Українознавства" НТШ), „The Origin of the World Rus", Winnipeg, 1950, „Походження і значення назви Україна", („Свобода" Н. Й., 1950, ч.66), „Slavs and Tentons; The Oldest Germame-Slavic Relations", Milwaukee.1950, „The Nationality Problem of the Soviet Union and Russian Communist Imperialism", Milwaukee, 1952 і багато інших.

З нагоди 70-річчя народження проф. Романа Смаль-Стоцького Наукове Товариство ім. Шевченка в Ню Йорку видало збірник на його пошану. (Записки НТШ, т. 177). В цім чотири

(Закінгення на стор. 3)

З НАШИХ БУДНІВ

КОМПЛІМЕНТ

У мого приятеля в хаті вже не Україна і не Америка, а справжня, можна б сказати, Польонія... Приїхала з „відзисканих земель" сестра з чоловіком і з двома синками-урвителями, що з хати дах здіймають. Звичайно, сестра з чоловіком не забули рідної мови, хоч і не користувались нею з мусу добрих кільканадцять років. Але синки-соколики, народжені і виховані в „Людовій Польщі", по-нашому ні дуду, цвенькають собі по-мазурському аж любо, а заговориш до них по-українському, то вони лиш на тебе сліпачки витріщають. Батьки, коли по-доброму, стараються говорити до дітей по-українськи, та коли треба на них нагримати (а це трапляється щоп'ять хвилин), — зараз переключаються на мову „урженДову"... Так-то в хаті стала панівною мова Міцкевича і Гомулки.

Знаменита сцена розігралась, коли хлопцям показали кольорову телевізію. Мій приятель вибрав для них програму, якою тут захоплюється молоде покоління, тобто показав їм ковбойський фільм, або пригоду з „далеких вестів". Отже на екрані телевізора насамперед закрутилась стовбом курява, потім застогнала земля під кінськими копитами, затріщала пальба з рушниць і револьверів, а тоді з туману вискочив загін вершників на баских конях, у широких, ковбойських капелюхах, з револьверами в руках...

Хлопці, що на американську вже манеру пів-сиділи, а пів-лежали на підлозі хрупаючи „папкорни", позривались на рівні ноги, очі в них заблищали, а чубики наїжачились:

— Бандерофци! Бандерофци! — зарепетували обидва в один голос, показуючи пальцями на ковбоїв.

Сестрі мого приятеля, що була свідком цієї сцени, зробилося страшно прикро... Аж приблідла, бідолашка, на обличчі! Взяла брата за руку і з сльозами в очах стала вибачатися, — спершу за дітей, а потім за себе і чоловіка, — за те, мовляв, що вони так кепсько політично освідомили своє насліддя.

— Нічого не сталося, сеструню, — заспокоїв її брат: — якщо твої сусіди на землях одзисканих ще й досі не забули „бандерівців" і страшать нами своїх дітей, а навіть твоїх перестрашили, — то це для нас, можна б сказати, найбільший комплімент!

Ікер

Ігор Качуровський

РОЛЯ „ХАТЯН" У РОЗВИТКОВІ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

(До семидесятиріччя заснування журналу „Українська хата")

[7]

Далі він порівнює своїх земляків-сучаників до цього бідного прохача: „Щось подібне, ганебне, рабське психологічно, чується в поводженні українців перед великорусами. Наша інтеліґенція ... хвилюється з радости, коли хто з великорусів скаже приємне словечко про українців, наприклад, похвалить природу України, пісні, національні вбрання, вроду наших дівчат, або Шевченка. ...Похвальні слова великоруські по нашій адресі або просто слова признання за нами етнографічних наших прикмет (що буває не дуже часто) викликають у нас незвичайні чуття вдячности і відданости, що ми навіть годні зректись своїх прикмет і прав просто через вдячність".

Ми це звемо „комплексом меншовартості". Доба визвольної боротьби і двадяті роки в Україні якщо не знищили цілком, то значно послабили цей комплекс. Однак, маю враження, що окремі його вияви й досі трапляються поміж нашими земляками як в Україні, так і на еміґрації.

У статті, що має назву „На сучасні теми" („Національність і мистецтво"), Микита Шаповал-Сріблянський пропонує дотепний поділ українських письменників на три групи. Отож, читаємо:

„До першої групи належать усі так звані писателі-патріоти. Їх завдання — славословити любов до України. Підставою для цього у них — патріотизм різних ґатунків: науковий, соціяльний, історично-археологічний, романтичний, амбіційний, промисловий ... Сів, узяв перо і не встиг оглянутись, а вже на папері стоїть щось в роді цього:

Люблю тебе, Україно,
Як малу дитину (або калину).
За тобою гірко плачу,
Бо я сиротина.

Вони не художники по своїй психічній суті, а йдуть у письменники виключно через свої соціяльно-громадські симпатії. Од соціяльних настроїв вони приходять до письменства — це їх шлях, і в цьому їх осуд яко письменників".

Тепер таке писання зветься виконанням соціяльного замовлення. Є чимало поетів, котрі пишуть анітрохи не гірше, ніж отой неназваний на ймення добродій, що його цитує Сріблянський. Наприклад:

Я — радянин,
Громадянин
Трудового краю рад.
Не по крові,
По любові
Я усім радянам брат...

Такі вірші могли бути написані вже й тоді, в часи Сріблянського, тільки „радянами" звали в ті роки співробітників газети „Рада" на чолі із Сергієм Єфремовим... Але вертаюся до цитованої статті.

„Друга група, невелика, дійсних письменників, що все таки у своїх творах виявляють великі потяги до соціяльности і присвячують їй всю свою діяльність. Маючи художній талант, вони його свідомо вживають на громадську працю, на поучительство; творять літературу громадських інтересів. Але з найталановитішими з них буває таке, що вони сходять на манівець публіцистичного моралізаторства ... або тенденційного трактування якоїсь громадської ідеології. ...„Мистецтво цілком безкорисне", — каже О(скар) Уайльд, висловлюючи ... думку, що воно не може служити якійсь одній користі — воно приносить вищу користь, яку не можна звести до токарного станка чи ткацького верстата. ... Майже всіх талановитих українських письменників можна зачислити до цієї групи, і ця група, як історична категорія, потрібна нам".

До цієї групи Сріблянський зараховує Франка і Грінченка, котрі, як він каже, „прибили в собі художників" ..., „а видвигнули каменярів" ... Нарешті автор переходить до третьої групи:

„До третьої групи письменників, — а таких у нас дуже мало, — кілька імен ... — Шевченко, Коцюбинський, Кобилянська, Винниченко — належать просто художники життя. ... Вони ... не вибирають собі якоїсь одної тенденції, щоб славословити її або карбувати ..., вони ... дають нам ... сотворену леґенду, життя перетворене ... Їх сила в тому, що читач бачить той світ, який вони собі уявляють. ... Стиль таких творців може бути суто-реальним, імпресіоністичним, мислення також реальним або символічним, але це зовсім не заступає нам тієї цінности, яку вони творять: кращу людину".

Звісно, що це поділ вельми суб'єктивний. Суб'єктивний щодо зарахування того чи того письменника до котроїсь конкретної категорії, чейже, наприклад, Франкова творчість не обмежується самою лише суспільно-громадською тематикою. Такі його речі, як „Мойсей", „Зів'яле листя", роман „Перехресні стежки" (де суспільна праця героя — лише втеча від особистої драми), дають право залічити його до третьої групи. Бачимо також, що драматичну творчість Лесі Українки її сучасники недооцінювали ... Але, загально беручи, триподіл, що його пропонує Сріблянський, здається мені слушним.

А тепер — кілька слів про автора цитованих статтей. Він виїхав на еміґрацію, там видавав, разом із Винниченком, журнал „Нова Україна", створив у Відні інститут соціології, редаґував журнал „Суспільство". Помер він у Чехо-Словаччині 1931-го р. Йому належать три збірки поезій: „Сни віри", „Самотність" та „Лісові ритми", а також — коли б не перша в українському літературознавстві — праця з теорії версифікації, з галузі фоніки. Назва її „Етюд про футуризм".

У кожному разі, Микита Шаповал-Сріблянський був видатною постаттю в українському літературному й політичному житті (він належав до чільних діячів партії соціялістів).

Постійним літературним критиком „Української хати" від початку й до кінця її існування був Микола Євшан. „Євшан" — літературний псевдонім, узятий із Галицько-Волинського літопису, з переспіваного поетами епізоду про половецького хана Отрока, який виріс на чужині, забувши свою батьківщину, і якого лише запах євшану змусив повернутися в рідні степи.

Справжнє прізвище Євшана — Федюшка, він народився в Галичині 1889 року, а помер на тиф у Вінниці 1919 року.

На час появи „Української хати" Микола Євшан заледве мав двадцять років, і він з молодечим запалом кинувся у вир літературної полеміки, щоб сказати своє власне, нове слово про наших письменників. Він поставив собі завдання: не рахуючися з усталеними народницькими поглядами на творчість Шевченка, дати суто-літературну, а не суспільно-громадську, оцінку цієї творчости, показати обличчя Шевченка-людини. Перше, на що він звертає увагу, — це самотність поетова:

„Це було тільки трагічне почуття ... сирітства на широкому світі. На кожному кроці поет чує свою долю самотника ... Його поезія звертається раз-у-раз до людини: це апеляція до гарячих сердець, до щирих душ, котрі б відгукнулися на живе слово поетове — це гаряче бажання його душі знайти не лише читача своїх дум, а й друга, побачити сльозу в очах дівчини. ... Поет все бився в якихсь сітях, кривавив душу, шукав за людьми, і з тим більшим ... недовір'ям відходив від них. Таким чином ціле життя Шевченка стає дійсною мартирологією, а його творчість — сповіддю з того життя".

На відміну від поширеного в ті роки (а також і тепер...) погляду, що Шевченко був „продуктом соціяльної атмосфери", Микола Євшан тих факторів, котрі відбилися на формуванні Шевченка-письменника, шукає в тодішній російській літературній атмосфері, де, як він каже, „удержував тон та давав закони-" Жуковський. Однак, Євшан не міг не помітити, що романтизм Шевченка набрав інакшого звучання, ніж це було в Жуковського. Він каже:

[Продовження буде]

ОЧІКУЮЧИ БЛАЖЕННОЇ НАДІЇ —
Тита 2:13

В цьому коментарі подаємо кінцеві думки з лекції нашої Суботньої Школи з датою 17-го березня 1979 р.:

Питання: На чиїх плечах спочиває тягар розповсюдження Євангелії Царства?

Відповідь: „Подивіться на ваше покликання, брати, — що небагато (між вами) мудрих за тілом, не багато сильних, не багато благородних". *Тита 1:26.*

Примітка: Люди, які не мали теологічної освіти, рознесли Євангелію по всій Римській Імперії та причинилися до її занепаду.

Не мрій, що буйний вітер цю вістку рознесе.
Ти мусиш йти по світу, садить зерно святе!

Ще перед загарбанням Китаю комуністами, поїхав туди в характері місіонера Били Борден, син власинка відомої американської компанії „Борден". Приятелі говорили йому, що він властиво змарнує своє життя, але він їх не слухав, бо його любов до Христа і до людей не була удавана. Скоро після приїзду в Китай Били набрався якоїсь орієнтальної недуги і помер. Біля його ліжка найдено записку, яку він правдоподібно написав тоді, коли побачив, що йому не минути смерти. Там прочитали: „Не маю ніяких застережень, не думаю дезертирувати, не жалію ніякого мого кроку тут в Китаї". Яка це глибока віра! За цей короткий час глибокої посвяти в службі для людей він найшов більше радости, ніж багато других находить за ціле життя.

Коли ви будете „шукати найперш Царства Божого, та праведности його", ви зможете знайти таку саму радість.

Питання: Чи це примха людей, чи Боже веління проповідувати й очікувати другого приходу Христа?

Відповідь: „Отож пильнуйте, — бо не знаєте котрої години Господь ваш прийде". *Мат. 24:42.*

„Прийди, прийди, о не барись! Аж ниють серця наші,
Коли згадаєм, що колись Лице Твоє побачим.
Приготови нас на той день слави,
Поможи встоятися в час, коли
Здійсняться наші мрії і ранок забіліє".

Information Service of Ukrainian Adventists
227 West 46th Street, New York, N.Y. 10036

О. ЛУК'ЯНЕНКО...

(Закінчення зі стор. 1)

тий день почули приголомшуючий своєю жорстокістю присуд, то стало ясним й інше — чому суд закритий, чому перевіряли всі шляхи до Городні і чому люди, які їхали на суд мусіли вертатися назад, чому сестру мою Зіну якраз в той час відправили в командировку до Мінська.

За чотири дні суду не зачитано ні одного з багаточисленних документів, які можна було б схарактеризувати як антирадянські чи націоналістичні, які могли б дати бодай частинну відповідь на питання у чому полягає порушення закону.

Прокурор, щоправда, пробував зацитувати два факти антирадянщини з Левкових писань, але Левко опрокинув їх, як фальсифікацію. В одному випадку прокурор поставив точку одне слово скорше, що цілковито змнінило зміст, у другому — замінив одне слово іншим.

Умови для оборони моєму братові створено неможливі. За чотири години оборони суддя перебивав його з п'ятдесять разів. Але, не дивлячись на перешкоди, він постепенно, не втрачаючи послідовности, доказав свою невинуватість у предявленому йому оскарженню. Довів це на радянських кодексах і документах.

Звертаючись до Верховного суду УРСР, який має відбутися 12 вересня ц. р. у справі мого брата Левка Григоровича Лук'яненка, я, як свідок у цій справі і як слухач на залі суду, прошу:

винесений Левкові Григоровичові присуд не доказаний матеріялами справи, суд був закритий для бажаючих бути на ньому, тому присуд вважаю незаконним.

Для виправлення становища, в якому знайшлося правосуддя в м. Городня в днях 17-20 липня; яке стало в опозицію до основ радянського співжиття, пропоную зліквідувати всі матеріяли і папери справи яка відбулася у названому вгорі часі в м. Городня, а підсудного Лук'яненка Левка Григоровича відпустити на волю.

Прошу не тільки за брата, прошу за радянську владу.

3 вересня 1978

Олександер Лук'яненко

„Генеральному секретареві ЦК КПРС, Предсідникові Президії Верховної Ради СРСР — Брежнєву Леонидові Ільїчу.

Відкритий лист.

Дорогий товаришу Леониде Ільїчу!

Звертаємося до Вас з великим проханням.

Ми, батьки політв'язня Лук'яненка Левка Григоровича, інакодумця, який відбув 15 років таборів і в'язниць за те, що працюючи в Західній Україні адвокатом, він вказав на точку, записану в Конституції про самовизначення республік.

Він вказав на це не тому, що йому так бажалося, а тому, що це записане в Радянському законі і народ, який прагне цього, міг би роководитися законом, а не розбоєм.

Чи справедливо був засуджений наш син? На всі наші прохання і скарги, ми отримали коротку відповідь — засуджений справедливо.

Скільки я, мати, не намагалася говорити з високопоставленими керівниками — мене ніде не зустрічали, а всюди переді мною були закриті двері і зустрічали мене або бюрократія, або лицемірство. Таким чином минуло 15 років, після яких наш син Лук'яненко Л. Гр. вийшов на волю. Вирок він отримав незаслужений, бо ж він не вчинив злочину, але його посадили в суворі життєві рамки і він натерпівся і надивився на різні кривди і неправди, яких відразу не забудеш. Йому і на цій волі не пішли на зустріч, а створили дуже жорстокі умови, яких не опишеш на папері, нічого не прибільшуючи і нічого не додаючи... У цей „рік свободи" його знову посадили, буцімто за образу радянської влади.

20 липня його засудили на 10 років таборів особливого режиму і ще на 5 років заслання. За що ж?

Наша ціла родина чула звинувачення прокурора. Воно складалося з доповіді про досягнення радянської влади і з обвинувачення нашого сина у наклепництві на радянську владу.

Ми чули слово нашого сина, в якому він відповідав на всі звинувачення прокурора, не зважаючи на нелюдяні умови, створені йому на суді. Крім того йому перебивали думки і різноманітно перешкоджали йому.

Таким чином ми не розуміли у чому його вина? Виходить, вина його в тому, що він повірив в написане в усіх газетах?

Та ж Ви, дорогий товаришу Леониде Ільїчу, власною рукою підписали документ про права людини на Гельсінкських нарадах, а також в м. Баку. Ви сказали, що ніхто нікому не давав права утискати критику.

Де ж вина нашого сина?...

За що його звинувачують і так жорстоко карають?

Я ще пригадую собі німецьку окупацію. Нашому Левкові було тоді чотирнадцять років. Його заставили везти з Хрипківки до села Клюси патрони і Левко дозволив взяти, згл. вкрасти партизанам 3 скриньки набоїв. За це німці поставили його під розстріл і він стояв і чекав на смерть, але замість вистрілу офіцер дав команду „відійти". Німець пожалував хлопчину і він випадково залишився живий. Є свідок. Доброму добре навчитися...

Дуже просимо Вас допомогти нам у нашому горі, допомогти розібратися у незаконно сфабрикованій Чернігівським КҐБ справі проти нашого сина, який в нічому не є винуватий, і якнайскорше звільнити його з ув'язнення в ім'я справедливости і соцзаконности.

Просимо не відмовити.

16 січня 1979

Мати і батько Лук'яненка

ДЕСЯТИРІЧЧЯ З ДНЯ...

(Закінчення : зі стор. 2)

праці присвячені ювілятові: 1. Життєписний нарис про Романа Смаль-Стоцького пера Володимира Радзикевича, 2. Про лінґвістичні праці ювілята пера Костя Кисілевського, 3. Про Р. Смаль-Стоцького як політика і дипломата пера Івана Кедрина-Рудницького і 4. Вибрана бібліографія праць Ювілята пера Василя Лева.

З перспективи часу оцінюємо проф. Романа Смаль-Стоцького як людину стійкого, незламного характеру, невсипучої праці релігійну і чесну, що все свої життя віддала службі Богові, народові та українській вільній і правдивій науці, людину, яка забувала про свої особисті справи. Він є символом і надхненням для нас у боротьбі за права народу до незалежности і суверенности.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ
бл. п.
КОСТЯ ПАСТУШАКА
будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ
В ЦЕРКВАХ:
Благовіщення Пречистої Діви Марії у Мелровз Парк, дня 6-го травня 1979 р., о год. 10:30;
Христа Царя, 1627 Н. Каюґа, Філядельфія, Па., дня 6-го травня 1979 р., о год. 12-ій;
Манастирі оо. Василіян, Бразилія.
Просимо про ласкаві молитви в намірениі Покійного.
Дружина — МИХАЙЛИНА
Син — РОМАН з Родиною

ПОДЯКА

Дня 23-го березня 1979 р. відійшов у Вічність
на 80-му році життя,
наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ТЕСТЬ і ДІДУНЬО
бл. п.
Проф. ВОЛОДИМИР ВОВЧКО-КУЛЬЧИЦЬКИЙ

Цією дорогою складаю нашу щиру подяку Родині, Приятелям, і Знайомим котрі особисто, телефонічно, чи листовно, словами співчуття і розради старалися облегшити наш смуток.

Дякую Всечеснішому о. С. Шавельові, пароховї церкви Пресв. Родини у Вашінґтоні, Д. К., за похоронні відправи, за прощальне слово в церкві, як рівно ж за попереднє уділення Покійному Найсвятіших Тайн.

Особливу подяку складаю Всечеснішому о. деканові Теод. Данусяреві, пароховї церкви св. Петра і Павла в Джерзі Ситі, за його участь в похоронних відправах та за вдумливі слова під час жалібних поминок в котрих він також вірно віддзеркалив духовий портрет Покійного.

Щиро дякую Вп. Панам проф. Кормелюкові і мґр. Скасковому за поміч у похоронних відправах, а додатково п. Кормелюкові за теплі слова признання для мойого Мужа під час тризни.

Дуже дякую Вп. д-р П. Оришкевичеві котрий у свойому слові насвітлив працю Покійного на педагогічному полі та його відданість навчанню і вихованню нашої молоді.

Сердечна моя подяка і вдячність Дорогим Паням з Марійської Дружини, а саме пані Мирославі Скаскiв, п-ні Стефанії Дячок, п. Анні Тимм і п. Марії Дубик за дбайливе приготування обильної тризни.

Дякую всім тим, що взяли участь в Парастасі в похоронному заведенню, у відправах в церкві і на тризні. Дякую за пожертви на Служби Божі від Марійської Дружини, 78-го Відділу Союзу Українок у Вашінґтоні, як рівно ж від поодиноких осіб, за квіти і датки на добродійні цілі.

Хай Всевишній нагородить усіх щедрою ласкою.

ЗЕНОВІЯ ВОВЧКО-КУЛЬЧИЦЬКА
з Родиною

З Волі Всевишнього
відійшов у Вічність дня 24-го квітня 1979 р. у Пармі, Огайо
на 97-му році життя і 68-му році священства,
заосмотрений Найсвятішими Тайнами
наш Найдорожчий БАТЬКО І ДІДУНЬО

св. п.

о. проф. АТАНАСІЙ ТИМКІВ

почесний крилошанин Верховного Архиєпископа, почесний крилошанин філядельфійської Митрополії і радник Апостольської візитатури в Европі довголітній катехит і виховник молоді у Станиславові, основник і голова Світового Евхаристійного Товариства українських священиків і провідник Апостольства Молитви.

СВЯЩЕНИЧІ ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в церкві св. Андрея у Пармі в четвер 26-го квітня і в п'ятницю 27-го квітня о год. 7:30 веч.

СВЯТА ЛІТУРГІЯ буде відслужена в суботу, 29 квітня, о год. 10 рано, після якої Тлінні Останки будуть зложені на українському католицькому цвинтарі в Пармі.

Про молитви просять в глибокому смутку:

доньна — МАРІЯ з чоловіком МИКОЛОЮ ГРУШКЕВИЧЕМ і сином АНДРІЄМ

сини — о. ЛЕВ
ЗЕНОН з дружиною ОЛЬГОЮ і дітьми МОТРЕЮ і ЮРКОМ
МИХАЙЛО з дружиною ВАРКОЮ і дітьми ХРИСТЕЮ, ІВАСЕМ і КАТРУСЕЮ.

МАТЕРІЯЛИ...

(Закінчення зі стор. 2)

ховаються під ім'ям Віктора Васильовича або Бориса Борисовича. Але ми, одночасно, як і друзі Гелія Снєгірьова, що прислали його записки, віримо, що таємниця вбивства Гелія Снєгірьова буде повністю розкрита, що „вилучаться з сейфів КҐБ докази, що свідчитимуть про ще один підлий злочин зловіщої держави проти своїх громадян, а ім'я Гелія Снєгірьова займе своє місце в нескінчаємому переліку імен інших мучеників правди".

Найжахливіше породження гітлерізму — лікар-фашист, ґестапівець — перекрито симбіозом КҐБ і медицини. До цього часу, міжнародно доведеним фактом (Гонолюлю) було те, що на послугах КҐБ знаходиться совєтська психіятрія. З посмертних записок Снєгірьова ми дізнаємось, що совєтські лікарі всіх галузей без заперечення служать КҐБ, під наглядом останнього, навіть коли мова йде про участь у слідстві тортур про безсудове знищення людини засобами медицини і про приховування злочину складанням брехливого твердження патолого-анатомічного розтину.

Що ж, може і до цього віднесемось спокійно? Може і тут скажемо, що ще внутрішня справа СССР?

Ні! Не внутрішня це справа! Використання медицини для безсудового знищення людей, навіть в самому віддаленому куточку світу — це загроза всьому людству. Світ повинний бути вдячний Гелію Снєгірьову, який віддав життя своє, щоб розкрити цю небезпеку і повідомити про неї людей. Тепер справа за нами. Ми зобов'язані підняти такий протест, щоб КҐБ — медична потвора дістала задуху в цьому протесті. І головна роля тут повинна належати лікарям вільного світу і їх організаціям.

Потрібне нове Гонолюлю. І тепер вже не тільки для психіятрії, а для всієї совєтської медицини.

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 13 квітня ц. р. у Торонто, Канада, відійшла у Вічність наша Найдорожча Мама, Бабуня, Сестра і Тітка

бл. п.
МАРІЯ з КОКОЛЬСЬКИХ-ДУДА
народжена в Любачеві в Україні

Дня 16 квітня відійшов у Вічність Її Муж
бл. п.
ІВАН ДУДА
наш Найдорожчий Тато, Дідуньо, Шваґер і Вуйко, народжений в Любачеві в Україні, кол. старшина УГА, член УВО, довголітній учитель і шкільний директор.

Похорон відбувся у вівторок, 17-го квітня ц. р. на цвинтар Парк Лови у Торонто.

Горем прибиті:

ЗИНОВІЙ — син з дружиною СОФІЄЮ та дочкою ІРИССОЮ і БОГДАН з дружиною ЗЕНОЮ та дітьми: ЛЬВОМ, ЗІРКОЮ, ЮРІЄМ, ЄВГЕНОМ і МАРТОЮ
сестра Покійної — ЮЛІЯ ЖУК з дітьми: ЛЮБОЮ, РАДОСЛАВОМ та ІРИНЕЄМ
сестри Покійного — АНАСТАЗІЯ КРАВС із мужем ВОЛОДИМИРОМ та синами: ОРЕСТОМ, ЮРІЄМ і ЯРОСЛАВОМ та їхніми родинами;
ЕВА БІШКО з мужем ЄВГЕНОМ і дочкою МАРУСЕЮ ПРИБИЛОЮ та її Родиною;
брат — СТЕПАН в Україні і ближча та дальша Родина в Україні.

ПОДЯКА

У глибокому смутку, після втрати наших найдорожчих, Мами і Тата — Марії та Івана, складаємо щиру подяку усім нашим Приятелям, які піддержали нас у нашому горю і своєю участю у Панахидах і похоронних відправах додали нам силу перенести горе і гідно попрощати наших невіджалуваних Батьків у їхню останню дорогу.

Зокрема складаємо подяку Всечеснішим Отцям, Управі і членам Філії Суспільної Служби в Торонто і Управі Суспільної Служби Канади за їхнє співчуття і квіти, і Пластовому Проводові Станиці в Торонто за вислови співчуття.

Товаришеві по-зброї Сотникові УГА Миколі Хархалісові і всім учасникам, що попрощали Покійного піснею — „Видиш, брате мій"... — щире спасибі.

Сини — ЗИНОВІЙ і БОГДАН з родиною.

ПОМОЛІМОСЬ ЗА НАШИХ ДРУЗІВ
ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
за спокій і вічну пам'ять душ померлих Членів Фонду Катедр Українознавства

Впрп. о. протоєрей Мирон Пахолок, духовний опікун ФКУ, відслужить другу
ЗАУПОКІЙНУ СВЯТУ ЛІТУРГІЮ,
у ВІВТОРОК 1-го ТРАВНЯ 1979 року,
о год. 9-ій ранку, в УПЦеркві св. Андрія, в Бостоні, Масс., за Блаженної Пам'яті:

Галину Опир	Миколу Яремка
Теодора Ґелемея	Михайла Білинського
Івана Ґолембйовського	Михайла Мацькова

Наступне Заупокійне Богослуження відправить о. протоєрей М. Пахолок 4-го вересня 1979 р.

Впреп. о. декан Петро Огірко, духовний опікун ФКУ, відслужить тридцяту
ЗАУПОКІЙНУ СВЯТУ ЛІТУРГІЮ,
в П'ЯТНИЦЮ 4-го ТРАВНЯ 1979 р.
о год. 9-ій ранку, в УКЦеркві Царя Христа, в Бостоні Масс., за Блаженної Пам'яті:

Ірину Дурбак	Володимира Стефанишина
Анну Мілєску	Ярину Костинюк
Івана Лакусту	Миколу Костинюка

Наступне Заупокійне Богослуження відправить о. декан П. Огірко 7-го вересня 1979

Всіх ВП. Членів ФКУ просим[illegible] молитви за Померлих наших друзів. Де б Ви не [illegible], помоліться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатись з нами в поході молитов до Всевишнього за тих, що творили добро.

Вічна Пам'ять Померлим членам ФКУ!

Головна Екзекутива
Фонду Катедр Українознавства (ФКУ)

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує О. Твардовський

Ще про весняні плавацькі першості УСЦАК-СХІД

Із приємністю відзначуємо осяг плавацької дружини пластової станиці в Ню Йорку, що заслужено здобула в загальному точкуванні, перше місце. Гратуляції провідниці тієї дружини, спортовій референтці станиці Ню Йорку, ст. пластунці Вірі Чумі, що зорганізувала і належно підготовила змагунок й змагунів до цих змагань.

Відкритий відбиванковий турнір за першість УСЦАК

Цьогорічні відкриті відбиванкові першості відбудуться 12-го травня у залях Брок університету у Ст. Катарінс в Канаді. Господарем цього турніру є Український Клюб „Динамо" Ст. Катарінс. Реченець зголошення із вписовим 20 долярів від дружини і 11 долярів від змагуна треба переслати на вказану адресу в обіжнику УСЦАК, найпізніше до 30-го квітня ц. р. Гри в цьому турнірі проходитимуть в групах: жіночій, чоловіків та юначок й юнаків до 18 років життя по 15 точок два сети, кожен із кожним в підгрупах. У півфінальних і фінальних грах два виграні сети з трьох.

Офіційне відкриття турніру визначено на год. 8:30 ранку, початок гор о год. 9-ій.

Турнір за першенство УСЦАК у настільному тенісі у Філядельфії

У цей час, як у Ст. Катарінс проходитимуть відбиванкові першості у Філядельфії відбудеться турнір „малої тенісової ракетки" за першенство УСЦАК - Схід, після трирічної перерви. Турнір назначений на суботу, 12-го травня, початок о год. 10-ій ранку в залі парафіяльної школи Св. Вознесіння, при 611 Шетенгем евеню. Змагання проходитимуть при 5-ох столах, згідно з правилами Федерації Настільного Тенісу ЗСА в таких категоріях:

1. Вільна (всі можуть брати участь).
2. Жінки
3. Сеньйори
4. Юначки й юнаки (народжені 1971 року і пізніше)
5. Подвійні гри.

Вписове виносить 4 доларі, від дорослих і 2 доларі від юнаків (ок).

Турніром проводитиме Вол. Лойко — ланковий делегатури УСЦАК-Схід, господарем є Омелян Крих (УСО „Тризуб"), головний суддя Юрій Храневич — ланковий УСЦАК.

В Пекіні знову...

(Закінчення зі стор. 1)

ючи на масові демонстрації товпи біля міської ратуші. Натомість поліція в Пекіні перевела в останньому часі масові арешти серед „дисидентів" і на очах західніх кореспондентів здирає зі стін будинків нелегально пonaчіплювані плякати, головно такі, які критикують політику уряду і Компартії.

Західні спостерігачі думають, що гостріша поведінка пекінської поліції основується на тому, що Пекін являється столицею країни і у ньому пo теперішню пору перебуває багато закордонних дипломатів, журналістів, представників торговельних місій і просто туристів, які у збільшеному числі приїжджають тепер до Китаю.

Помимо заборони, у великих містах КНР появляються чимраз частіше західні фільми, одяг, література; приходить зміна життєвого способу, а з тим також народжується відвага і бажання жити в демократичному суспільстві.

„Китайський нарід не має демократії, хоч він за цей спосіб життя довго боровся", — говориться у змісті одного плякату. Там також і натяк, що капіталістичні країни користуються більшою свободою, ніж соціялістичні, що людина, яка не має права висловити вільно свої думки, подібна до звірини; також заклики про те, що не треба чекати, бо свобода ніколи сама не приходить, — за неї треба боротися.

Українська Ліга...

(Закінчення зі стор. 1)

поки знайдуться інші зпонзори.

Великим успіхом Ліги і новоствореної Групи треба вважати погодженість Шкільної Ради Філядельфії на включення українських програм, як додаток до їхнього навчання про Україну і українців на поселеннях, зокрема про українські організації в ЗСА.

Крім того Ліга вже приготовила до друку брошуру в англійській мові про українсько-жидівські відносини, а також в процесі підготови — брошура про голод в Україні, штучно зорганізований Москвою в роках 1932-33. „Ми тісно співпрацюємо та вдержуємо зв'язки з Жидівською Лігою Проти Знеславлення Бнай Бріт і на днях будемо мати зустріч з директором цієї Ліги для обговорення українсько-жидівських акцій в будучому з метою усунення існуючого непорозуміння між українцями і жидами", — заявила пані Дзвінка Швед, наголошуючи важливість таких зв'язків, без яких не мислимою буде праця з метою усунення неточностей, які закралися, наприклад, до фільму „Голоковст" чи інших фільмів та різних видань. Фільм „Голоковст" був недавно висвітлений в усіх середніх школах Філядельфії і нашим завданням є тепер дати наш погляд на ці справи. Члени Української Ліги дуже солідно і наполегливо підготовляються до цієї легальної акції в американських школах. Вони нав'язали також контакти з Комітетом „Голокавст".

Перешкодою у праці Української Ліги Проти Знеславлення є брак фінансових засобів і було б добре, якби цією справою поцікавились українські центральні й льокальні організації та установи і поодинокі громадяни, бо, розв'язавши фінансові клопоти, Ліга могла б розвинути працю на повну ширину, включивши в свої ряди більше корисних одиниць.

Треба також підкреслити, що члени Ліги беруть активну участь у праці інших українських організацій, зокрема в Комітеті Оборони Валентина Мороза.

Адреса Української Ліги слідуюча: Ukrainian Anti-Defamation League, P.O. Box 2142, Jenkintown, Pennsylvania 19046.

Дружина 23-го УПЮ із Гартфорду здобула 1-ше місце в турнірі кошівки

Під час турніру кошівки, при кінці першої половини фіналів, поміж 23 -им Куренем із Гартфорду та 3-ім Куренем із Ню Йорку.

Дружина 23-го Куреня із Гартфорду, Н. Дж., здобула 1-ше місце в турнірі кошівки для пластових юнаків (у віці 12-18), що його влаштовує щорічно Джерзі Сити-Нюйоркська стежа старшо-пластунського куреня „Ордену Хрестоносців".

У цьогорічному турнірі змагалися дев'ять дружин із таких місцевостей: Клівленду, Гартфорду, Філядельфії, Трентону, Джерзі Сити, Нюарку, Елізабету і Ню Йорку (2 дружини).

23-ий Курінь переміг минулорічних чемпіонів, 3-ій курінь з Ню Йорку, 48-46, здобуваючи перше місце 49-ий курінь з Трентону здобув 3-тє місце, а 21-ий курінь з Ню Йорку — 4-те місце.

Роман Шуль (3-ій Курінь) і Славко Дитюк (23-ій Курінь) здобули нагороди найкращих грачів турніру.

На турнірі були присутні члени крайової пластової старшини: пл. сен. Володимир Свинтух — голова сектору зв'язку і організації; пл. сен. Юрій Тарасюк — Крайовий комендант пластунів; і ст. пл. Любомир Білик — діловод тіловиховання.

Трофей 1-го місця уфундував Український Народний Союз, а 2-ге місце пластова оселя „Вовча Тропа".

Головними організаторами цього турніру були: Євген Котик, Михайло Левко та Юрко Білик.

Згадані пластові дружини вже кілька місяців тому розпочали підготову і тому змагання вийшли цікаво та вдало.

Загальні Збори Української Православної Кредитової Кооперативи в Ню Йорку

Чотирнадцяті річні Загальні Збори Православної Кредитової Кооперативи відбулися у неділю, 25-го лютого ц.р. у залі при церкві св. Володимира в Ню Йорку. Збори відкрив голова В. Саленко. Він, привітавши присутніх, попросив о. В. Базилевського провести молитву. Опісля хвилиною мовчанки вшановано померших членів кредитівки. На Зборах було 79 членів.

Фінансовий звіт подав скарбник Лев Куделя, який зазначив, що хоча кредитівка перейшла в минулому році кризу, однак, довіря членів до проводу кредитівки не захиталося. Управа позбулася бондів, і завдяки наполегливій праці цілої Управи і працівників канцелярії кредитівка майже покрила втрату і дальше може виплачувати членам дивіденду. Залеглі борги знижено з 590,000 до 217,000 і Управа дальше старається звести залеглості до мінімум. У минулім році прийнято 144 нових членів, а вклади побільшилися на 115,390. Фінансовий стан кооперативи на 31 грудня 1978 року становив 3,776,616.48. Прибутки з інвестицій та інші дали суму 383,927.12. Видатки 75,294.12. Виплачено членам дивіденду в сумі 208,682.11. Надвишка виносить 99,951.14.

За Кредитовий комітет звітував п. Корсунь. Кредитовий комітет відбув у минулім році 51 засідань та уділив позичок на суму 787,163.32. За Контрольну комісію звітував п. Аврамчук, який заявив, що Контрольна комісія виконала все, що рекомендувала Федеральна комісія, та що звіт скарбника згоджується із фінансовим звітом Контрольної комісії. Контрольна комісія поробила кілька рекомендацій, а саме: доручити книговедення кредитівки фаховій особі, щоб знала також англійську мову; поліпшити якість касової документації; виконувати рекомендації та зарядження контрольних органів. Перестати заморожувати капітал у довгореченцевих позиках, хіба що буде доступний довгореченцевий кредит із інших джерел, ніж уділи та ощадності членів.

До дирекції переобрано М. Аврамчука і обрано В. Корсуня та М. Титоренка.

Для дальшого розвитку кредитівки потрібно власного дому зі ширшим приміщенням, тому Загальні Збори уповажили Управу шукати і набути такий об'єкт.

На внесок п. Куравського бюджет на рік 1979 одноголосно прийнято. Вкінці голова закрив збори, подякувавши присутнім за участь.

Після зборів відбулося прийняття, яке притовив Комітет при церкві св. Володимира.

М.І.Ш.

КОМУНІКАТ ГУЦУЛЬСЬКОГО ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ

Ласкаво повідомляємо українське громадянство, що в лютому 1979 року відбулися перевибори керівних органів нашого Інституту. Управу обрано в такому складі: д-р Микола Домашевський — голова, п. Іван Андрусяк — заступник голови, Ориса Бурдяк — секретар. Контрольну комісію очолив проф. д-р Дмитро Штогрин.

До Інституту належать науковці гуцули й негуцули, які займаються науковими дослідами Гуцульщини. Тепер Інститут працює над виготовленням другого тому Історії Гуцульщини, який має піти до друку в цьому році.

Управа

ПРЕСОВИЙ КЛЮБ ЗАСУДИВ ПОЛЬЩУ ЗА ДИСКРИМІНАЦІЮ ЗАКОРДОННИХ ЖУРНАЛІСТІВ

Вашінгтон. — Крайовий Пресовий Клюб З'єднаних Стейтів Америки нап'ятнував рішення польського комуністичного уряду обмежити права закордонних журналістів в часі поїздки до Польщі Папи Івана Павла II. Варшавський уряд вирішив, що кожний кореспондент, який приде до Польщі для покриття приїзду Папи, мусить заплатити 350 долярів податку.

Цю, до речі дискримінаційну постанову, сильно критикував також Державний департамент, видавці пресових органів і керівники інших засобів масової інформації.